

ב- 24 במרץ 2005 נערכה במכון דיאלוג בקיבוץ נחשולים שיחת סיכום של פרויקט חילופי הנוער בין נוער גרמני מהעיר הלה – Halle an der Saale – ונוער ממכללת ויצו בחיפה. השיחה הוכנה ע"י חברי המשלחת הגרמנית ונערכה בשפה האנגלית. הנוער הגרמני שילב בדיווח על הסיור הלימודי והמיפגש תמונות מסרט קצר שהוסרט בזמן הסיור.

מר ינס הילדברנד – Jens Hildenbrandt – אחד משני ראשי המשלחת הגרמנית פתח את שיחת הסיכום וציין, כי ביקר לראשונה בישראל בשנת 1997. אז עמדותיו כלפי ישראל ניזונו מדיווחי התקשורת הגרמנית. עמדותיו השתנו בעקבות ביקוריו בישראל, כי כאן הוא חווה מציאות אחרת. אותו תהליך עברו בני הנוער מגרמניה.

לפני הנסיעה חברי המשלחת חששו מהמצב הביטחוני בארץ. כבר בשדה התעופה בברלין הם קיבלו רושם שרמת הביטחון בישראל גבוהה מאוד – שוטרים חמושים באולם הנוסעים, כוחות ביטחון סביב המטוס הישראלי, בדיקה דייקנית של המזוודות. המשלחת הגרמנית הייתה צריכה להתרגל למקובל בישראל: בדיקת תיקים אישיים בכניסה לבתי עסק, מסעדות, פבים וכו'. מוזר היה לבני הנוער מגרמניה לראות חיילים חמושים ברחובות. הם התפלאו לראות שקבוצות נוער מטיילות בארצם בליווי אנשים חמושים. בגלל הקפדה זו הרגישה המשלחת הגרמנית בטוחה.

בני הנוער הישראלים אירחו את חבריהם מגרמניה למשך מספר ימים. הגרמנים התרשמו שלנוער ישראלי יש עמדות פוליטיות וחברתיות ברורות ומגובשות להבדיל מנוער גרמני שאינו בטוח בעצמו ובדעותיו. בנים ובנות ישראלים לא רק רוצים להתגייס לצה"ל, אלא רואים בשירותם הצבאי בסיס להצלחה בחיים. האירוח במשפחות הישראליות היה נפלא וחוויתי מאד. הנערים הגרמנים הפכו במהירות לחלק מהמשפחה, הכירו את החיים היום-יומיים, את המטבח הישראלי. הם הבחינו כי הישראלים מנהלים חיים רגילים כמו בכל חברה מערבית אחרת. הם נהנו מאד מהימים המשותפים. בני הנוער לימדו אחד את השני כמה מילים בעברית ובגרמנית. הנוער הישראלי שם לב שנוער גרמני מופנם יותר, נימוסי יותר ופחות פתוח מאשר הנוער הישראלי.

במסגרת הסיור הלימודי שכער ע"י מכון דיאלוג נפגשה המשלחת הגרמנית עם נוער פלסטיני. הגרמנים ציפו להכיר נוער פלסטיני עם דעות ברורות על הקונפליקט הישראלי - פלסטיני. אולם הנוער הפלסטיני הפגין אדישות כלפי נושא זה. הנוער הפלסטיני מנהל חיים רגילים עם אותם האתגרים והבעיות כמו כל נוער מתבגר – נער פלסטיני אחד סיפר שהוא מתכוון ללמוד באנגליה, לכן אין לו אינטרס במהלכים הפוליטיים שקורים באוטונומיה. נערה אחרת עובדת בטיפול בפלסטינים קשישים ואין לה קשרים בכלל עם ישראלים.

חברי המשלחת הגרמנית הדגישו שבמסגרת הסיור הלימודי הכירו הרבה קבוצות חברתיות בישראל אך הם חוזרים עם שאלות רבות יותר מאשר היה להם לפני הביקור בישראל. הגרמנים תיארו לעצמם את ההתנחלויות כישובים חקלאים, אבל במציאות הם ראו ערים מודרניות ומתקדמות. בשיחה עם תושב מעלה אדומים הם נוכחו לדעת שהמתנחלים אינם חושבים על עתיד משותף עם הפלסטינים. לכן פלסטינים ומתנחלים חיים אלו לצד אלו מבלי לדעת כיצד ייראה העתיד כאשר תקום מדינה פלסטינית.

הגרמנים ציפו שהחיים בישראל מושפעים ממסורות דתיות. יהודים דתיים התפללו במטוס בהתאם למה שציפו קודם. אבל הבחינו שבערים הגדולות בישראל לא מורגשת השפעת הדת על החיים היומיומיים. העיר ירושלים יוצאת דופן מבחינה זאת. היא מקרינה סבלנות וסובלנות בגלל הדתות הרבות והמקומות הקדושים. כאן הם נתקלו במספר רב של יהודים אורתודוקסים. לבסוף הם הגיעו למסקנה הנכונה כי הרוב בישראל הוא חילוני והדתיים מהווים מיעוט.

חברי הקבוצה הגרמנית התרשמו שרוב האוכלוסייה הישראלית והפלסטינית שואפת לשלום ולחיים משותפים.

הביקורים באתרים היסטוריים ותרבותיים היו מעניינים משום שהמדריכים היו מקצועיים והפגינו ידע רב בכל התחומים הגיאוגרפיים, היסטוריים וחברתיים.

האנשים השונים שהמשלחת פגשה בזמן הביקור בישראל היו מעניינים ובעלי סיפורים אישיים מרתקים. המארחים במכללת ויצו הכין את התוכנית המשותפת עם הנוער הישראלי בצורה אופטימלית והשקיע מאמצים רבים כדי להנעים את השהות של המשלחת הגרמנית.

הערות של ראשי המשלחת הגרמנית:
ההכנות לקראת ביצוע הפרויקט התחילו בקיץ 2004. בין ה – **Kulturring-Halle** לבין מכון דיאלוג. נשלחו אין ספור הודעות אלקטרוניות, נוהלו מספר רב של שיחות טלפון עד שתוכנית הסיור הלימודי ומפגש הנוער תואמו לשביעת רצון כל הצדדים. רק הודות לתמיכה האירגונית של מכון דיאלוג היה אפשר לבצע תוכנית כל כך מוצלחת. היכולת של המדריכים – גב' תמר לנדאו בירושלים, מר אריך קניג בים המלח, בגליל ובגולן, מר מיכאל שוונאן להתאים את עצמם לנוער תרמו גם הם רבות להעשרת הסיור הלימודי.